

SESKO

Sähköturvallisuussäädökset ja standardien käyttö säädösten toteuttamisessa

2.6.2022

Juha Vesa

Sisältö

Sähköturvallisuuden toimijat

Sähköturvallisuuden säädökset
Suomessa 1.1.2017 alkaen

Standardien merkitys
lainsäädännön kannalta

Sähkölaitteiden standardit ja
eurooppalainen lainsäädäntö

Sähkölaitteen olennaiset
vaatimukset (STL 12 §)

Direktiivien soveltamisohjeita

Sähkölaitteistojen turvallisuus

Sähköturvallisuus

Sähköturvallisuuden toimijat

- Työ- ja elinkeinoministeriö TEM laatii säädökset
  - Julkaistaan lakeina ja valtioneuvoston asetuksina
  - Perustuvat usein EU:n direktiiveihin
- Standardintijärjestöt (SESKO) tekevät ohjeita, joiden mukaan toimittuna säädökset täytetään
  - Alan toimijat ovat mukana standardien laadinnassa
- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes valvoo
- Testaus- ja sertifiointiyritykset ja tarkastajat testaavat, sertifioivat ja tarkastavat
  - Yleensä todetaan vaatimustenmukaisuuden (standardien vaatimusten) noudattamista
- Edellisten lisäksi valmistajat, suunnittelijat, tutkijat yms. käyttävät standardeja

Sähköturvallisuuden säädökset Suomessa 1.1.2017 alkaen

Lait

- Sähköturvallisuuslaki (1135/2016)
- Hissiturvallisuuslaki (1134/2016)
- Laki räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettävien laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta (1139/2016)
- Laki eräitä tuoteryhmiä koskevista ilmoitetuista laitoksista
- Laki mittauslaitelain muuttamisesta
- Laki eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta

Valtioneuvoston asetukset (VNA)

- Sähkölaitteistoista (1434/2016)
- Sähkötyöstä ja käyttötyöstä (1435/2016)
- Sähkölaitteiden ja -laitteistojen sähkömagneettisesta yhteensopivuudesta (1436/2016)
- Sähkölaitteiden turvallisuudesta (1437/2016)

Standardien merkitys lainsäädännön kannalta

- Standardit ovat vapaaehtoisia.
- Standardien asema on tärkeä viittausreferensseinä ja säädösten täydentäjinä lain tasolla.
- Standardien noudattaminen on vapaaehtoista ja järkevää.
- Standardeilla on keskeinen asema lakien toteuttamisessa.
- Standardien tekijöillä on paljon valtaa ja vastuuta.

Sähkölaitteiden standardit ja eurooppalainen lainsäädäntö

- Eurooppalaisilla yhtenäistetyillä EN-standardeilla on erityisasema EU:n lainsäädännössä.
- EU:n asetukset tulevat sellaisenaan voimaan kaikissa EU-maissa.
- EU:n direktiivit otetaan käyttöön jäsenmaiden kansallisessa lainsäädännössä (Suomessa VNA:ina).
- Uuden lähestymistavan direktiivien LVD-, EMC-, ATEX-, RED-, MED-, MD- jne. olennaiset (turvallisuus)vaatimukset pitää täyttää.
- Kun noudatetaan yhtenäistettyä standardia, täytetään direktiivien (ja asetusten) ja niiden perusteella tehdyn kansallisen lainsäädännön vaatimukset, tuotteille taataan vapaa liikkuvuus.
- Yhtenäistettyjenkään standardien käyttö ei siis ole pakollista ja olennaiset turvallisuusvaatimukset voidaan täyttää muutenkin, mutta se on hankalampaa (vaatimuksenmukaisuuden osoittaminen).
- Yhtenäistetyt standardit luetellaan EU:n virallisessa lehdessä.
- Direktiivit, säädökset ja standardit <http://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/harmonised-standards/>.

Sähkölaitteen olennaiset vaatimukset (STL 12 §)

Sähkölaitte on suunniteltava ja valmistettava hyvän teknisen käytännön mukaisesti siten, että se on oikein asennettuna, huollettuna ja käyttötarkoituksensa mukaisesti käytettynä

- sähkömagneettisesti yhteensopiva
- eikä vaaranna ihmisten terveyttä ja turvallisuutta, kotieläimiä tai omaisuutta.

Sähkölaitteen suojaus on varmistettava sähkölaitteen aiheuttamien vaarojen varalta ja sellaisten vaarojen varalta, jotka voivat aiheutua ulkoisten tekijöiden vaikutuksesta sähkölaitteeseen.

Direktiivien soveltamisohjeita

- LVD, EMCD & RED Guidance: Supplementary Guidance on the LVD/EMCD/RED
- EMCD Guide: Guide for the EMCD (Directive 2014/30/EU)
- LVD Guide: LVD 2014/35/EU - Guidelines on the application of the directive - August 2018
- RED Guide: Guide to the Radio Equipment Directive 2014/53/EU, Version of 19 December 2018.

Sähkölaitteistojen turvallisuus

Valtioneuvoston asetukset sähkölaitteistoista (1434/2016)

- Vastaava periaate kuin direktiiveissä. Turvallisuusvaatimusten täyttäminen standardien avulla.
- Tukes-luettelo S10 (entinen Tukes-ohje) Sähkölaitteistojen turvallisuutta ja sähkötyöturvallisuutta koskevat standardit mm.
  - SFS 6000 Pienjänniteasennukset
  - SFS 6001 Suurjänniteasennukset
  - SFS-EN 60079-14 Räjähdyksenvaaralliset tilat. Suunnittelut, laitevalinta, asennus
  - SFS-käsikirja 604-2 Räjähdyksenvaaralliset tilat. Asennukset, tarkastukset, huolto
  - SFS-EN IEC 62485-2 Paikallisakustot
  - SFS-EN 50119, SFS-EN 50122, SFS-EN 50124 Rautatiesovellukset
  - SFS-EN 50341-1 + SFS-EN 50341-2-7 Vaihtosähköilmajohtot yli 1 kV jännitteillä ja Suomen velvoittavat määrittelyt (sovelletaan myös enintään 1 kV ilmajohtoihin)
  - SFS 6002 Sähkötyöturvallisuus.

Standardeista poikkeaminen on mahdollista, mutta vaatii selvityksen turvallisuustason täyttymisestä

Sähköturvallisuus

Sähköturvallisuuslaki (1135/2016) ja VNA Sähkötöistä ja käyttötöistä (1435/2016)

- Sähkötöitä tekevän henkilön pitää olla aina perehtynyt tai opastettu.
  - Vain vähäistä vaaraa aiheuttavia töitä voi tehdä ilman koulutusta.
  - Sähköurakoitsijan töistä vastaa sähkötöiden johtaja ja käyttötöistä käytön johtaja.
- Vastuhenkilöillä pitää olla sähköalan koulutus ja pätevyystodistus.
- Pätevyystodistuksen saamiseen vaaditaan turvallisuustutkinnon suorittamista, pääosin standardien sisällöstä
- Turvallisuusvaatimukset täyttyvät noudattamalla standardia SFS 6002 Sähköturvallisuus.
- Sähkölaitteiden valmistusta ja sähkösuunnittelua ei pidetä lain mukaan sähkötöinä eikä vaadita muodollisia vastuhenkilöitä ja ilmoituksia.
- Ammattitaitoa nämä tietenkin vaativat.....

Lisätietoja

Standardoinnin seuraaminen

www.sesko.fi

www.iec.ch

www.cenelec.eu

Standardien tilaaminen

sales@sfs.fi

Osallistuminen ja vaikuttaminen

SESKOn SK-komiteat ja seurantaryhmät

Lisätietoja

juha.vesa@sesko.fi

asiakaspalvelu@sesko.fi